

VILNIAUS RAJONO MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖ 2014 M.

2014 m. vandens kokybiniai tyrimai Vilniaus rajone atlikti šiuose labiausiai lankomuose vandens telkiniuose: **Gėlos ež.** (Tusčiaustų k., Nemenčinės sen.), **Vilnojos ež.** (Sudervės k., Sudervės sen.), **Asvejos ež.** (Žingių k., Sužionių sen.) ir **Ilgučių ež.** (Mažųjų Lygainių k., Pagirių sen.) bei **Prūdiškių tv.** (Prūdiškių k., Juodšilių sen.).

Visuose ežeruose maudymosi sezono metu (06 01 – 09 15) buvo atlikta po 7 tyrimus, po vieną tyrimą buvo atlikta prieš prasidedant maudymosi sezonui (2014 05 28). Buvo ieškoma žarninių lazdelių, žarninių enterokokų, vizualiai įvertinamas atliekų, nuolaužų ir plūduriuojančios medžiagų buvimas (*1 lentelė*).

1 lentelė. Stebimi maudyklų rodikliai

MIKROBIOLOGINIAI	FIZIKINIAI-CHEMINIAI
• Žarniniai enterokokai (<i>kas dvi savaites</i>) • Žarninės lazdelės (<i>kas dvi savaites</i>) • Salmonelių skaičius (<i>susidarius išskirtinei situacijai</i>)	• Atliekos, nuolaužos ir plūduriuojančios medžiagos (<i>kas dvi savaites</i>) • Amonio azotas (<i>esant eutrofikacijos tendencijoms</i>) • Kjeldalio azotas (<i>esant eutrofikacijos tendencijoms</i>) • Bendrasis fosforas (<i>esant eutrofikacijos tendencijoms</i>)

Atsižvelgiant į higienos normos reikalavimus, žarninių enterokokų turi būti ne daugiau kaip 100 kolonijas sudarančių vienetų 100 ml vandens, o žarninių lazdelių – ne daugiau kaip 1000/100 ml vandens.

2014 m. maudymosi sezono metu, dėl vyravusios aukštos temperatūros ir negausių kritulių rugpjūčio mėnesį, tiriami mikrobiologiniai vandens kokybiniai rodikliai viršijo leidžiamą žarninių enterokokų ir žarninių lazdelių normą:

- 2014 08 06 - Prūdiškių tvenkinyje;
- 2014 08 07 - Asvejos ežero paplūdimyje;
- 2014 08 22 - Prūdiškių tvenkinyje.

Visuomenė buvo nuolat informuojama apie vandens būklę maudyklose www.vvsb.lt internetinėje svetainėje.

**CENTRALIZUOTAI TIEKIAMO GERIAMOJO VANDENS KOKYBĖ
VILNIAUS RAJONE 2013 M.**

Remiantis AB „Vilniaus vandenys“ pateikta informacija, Vilniaus rajono gyventojams yra tiekiamas centralizuotas vanduo iš šių vandenviečių: Nemenčinės, Kabiškių, Kreivalaužių, Gėlos. Vilniaus rajono skyrius tiekia geriamąjį vandenį, surenka bei išvalo nuotekas Nemenčinės miesto, Kabiškių, Kreivalaužių kaimų bei Gėlos gyventojams. Čia eksploatuojamos 4 vandentiekio stotys, 8 nuotekų siurblynės, daugiau nei 58 km vandentiekio ir nuotekų tinklų, nuotekų filtravimo įrenginiai bei biologinio valymo nuotekų valykla. Paslaugos teikiamos 2100 vandens vartotojų ir abonentų. Kiti gyventojai vartoja šulinių arba gręžinių vandenį.

Pagal Lietuvos higienos normą *HN 24: 2003* „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ geriamasis vanduo yra saugus ir sveikas vartoti, kai:

- jame nėra mikroorganizmų, parazitų ir medžiagų, savo skaičiais ar koncentracija galinčių kelti didelį pavojų žmonių sveikatai;

- geriamasis vanduo atitinka šios higienos normos nustatytus minimalius mikrobinius ir toksinius (cheminius) rodiklius;

- užtikrinama vandens išteklių ir tiekiamo geriamojo vandens apsauga nuo taršos, o vandens programinė priežiūra geriamojo vandens tiekėjų vykdoma taip, kad būtų galima įvertinti ir nustatyti, ar vanduo atitinka šioje higienos normoje nustatytus mikrobinius ir toksinius (cheminius) rodiklius geriamojo vandens vartojimo vietose.

Vyrauja nuostata, kad indikatoriniai rodikliai tiesiogiai nesietini su kenksmingu poveikiu žmonių sveikatai, tačiau neatsiejamai parodo geriamojo vandens savybes, jo ruošimo ir tiekimo technologijų trūkumus. Kai aptinkami padidinti bendrosios geležies, mangano, amonio kiekiai ar didesnis drumstumas, leistinių normų viršijimo priežastimis gali būti geriamojo vandens ruošimo ir tiekimo technologijų pažeidimai.

Centralizuotai tiekiamo geriamojo vandens kokybę galimų būtų gerinti įdiegiant nugeležinimo įrenginius, rekonstruojant senus vandens tiekimo tinklus, bei atliekant daugiau tyrimų.